Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

P. 1-3 nebst Inventarium

Gerson, Jean

[Straßburg], 1488

Epistola de studio religiosorum

urn:nbn:de:bsz:31-300759

Visual Library

Decies repetita placebit. Allegauerim cō
modius grauius dignius et verius illō de
ſapientia quā ille deſcribit qui ait. Nō ha-
bet amaritudinem cōuerſatio illius nec te-
dium conuictus eius ſed leticiam et gaudi
um Sicut quoqꝫ ipa eadem ſapiētia ſe col
laudans dicit. Qui edunt me adhuc eſuri-
unt. Et qui bibunt me adhuc ſitient. qꝛ ſcꝫ
in edendo ſaturitas eſt ne quid deſit. et i de
ſiderio auiditas manet cōtinua ne faſtidiū
ſit Vñ etiam fruuntur inquit ꝑſa nec faſti
diunt quo frui magis ſitiunt. ¶ Hec ad ſa
tiſfaciendū ſcriptis caritatis veſtre dicta li
cet ſatis curſorie ſufficiant. ¶ Finit

Frater fratri. Gra

tia et pax.
¶ Ex verbis tuis iudicaberis notat xp̄us
Et q̄ in verbo nō offendit hic ꝑfect⁹ eſt vir
Sed cū linguam hoīm/nemo domare pt.
quid cōſultius q̄ꝫ tenere ſilenciū/mihi qō
neceſſitas vel pia cogit vtilitas rumpere.
Eſt ſup hac re fructuoſum de ſilentio capi
tulū in ſumma de vicijs pte vltima relegat
Hoc ideo frater ꝑmiſeri qꝛ vix euenit mihi
inire cū aliquo colloquiū. quī peniteat me
aliquorū Et q̄d ꝓfecerim alteri ſum igno-
rans q̄d autem obfuerim mihi recognoſco
ꝓpterea conor iudice dño ꝓpitio mecū mo-
rari. Et ſi dandum eſt conſilium malo per
ſcedulam q̄ꝫ ꝑ linguam reſpondere Vide-
or eni mihi reſponſionē ſecuriorē ꝑ h̄ dare
¶ Ceterum ſuper mō ſtudendi/multi mul-
ta ſcripſere. Summa de ꝟtutibus tractuc
de prudentia colligit vtiles doctrinas No
tantur inſuper aliqua pro theologie mi-
ſtice que ſtat in affectibus acquiſitione. ꝑ-
ticulares induſtrie duodecim pte ſcda. ꝓn-
cipali de theologia miſtica que nūc penes
vos habetur. Tanguntur ſubinde nōnul-
la in tractatu de laude ſcriptorū/vbi fit mē-
tio de dicto beati Bernardi qꝛ querc⁹ et fa-
gus docuerunt eum. Habetur a Seneca
ſpecialis ſuper modo ſtudendi epiſtola.
Dicit inter cetera qꝛ faſtidientis ſtomachi
eſt multa deguſtare/et qꝛ peregrini habent
hoſpicia multa/ſed paucas amicicias. ſic
ſemper ingerentes animum grauant non
nutriunt/quia nec ruminando conterunt/
nec digerunt meditando Scripſit deniqꝫ
venerabilis Hugo didaſcalicon. i. mgr̄m
docentem diſcipulū. ¶ Nunc aliqua q̄ reli
gioſum reſpiciunt curſum et punctatim vt
occurrunt annotabo iuxta circūſtantias a
philoſophis et theologis poſitas Recogi-
tetur ꝑmo quis ſit ille qui ſtudet in ꝓfeſſio
ne et ſtatu in ingenio et etate. Recogitet ip
ſe cur ſtudet. i. quo fine. Nam finis ē in mo
ralibus ꝑmum/quaſi ꝓncipium ꝑmitus/
et ꝓncipaliter intendendum ſm̄ cuius exi-
gentiam debent alie circumſtantie mode-
rari vt tertio ſciat quid ſit illud quod ſtudꝫ
quarto tempus. quinto locū. ſexto cuꝫ qui-
bus et ad quos ſuum applicare ſtudiū licꝫ
decꝫ ⁊ expedit. Alioqui ſi deſit moderatrix
diſcretio/ponderans iſtas circunſtantias
non inſtitutio ſed deſtitutio non inſtructō
ſed deſtructio ſubſequūtur Et qꝛ paucorū
valde eſt ꝑfecta diſcretio ꝓpria datur in reli
gionibus aliena per obedientie votum qō
qui deſerit nec obſeruat ſatagens ꝓpria vo
luntate que ſibi nulla debet eſſe regere ſe/
nihil mirabile ſi currens incurrit et offen-
dit Scitum eſt quid Bernardus dicit de
talibus qꝛ nullum machinamentuꝫ effica-
tius habet demon ad ſeducenduꝫ q̄ꝫ ſi mo
dum in feruore bono faciat ꝑtergredi De-
niqꝫ de tali dicit Climacus Qui ſibi dux
eſſe vult ſpreto duce ꝓprio qꝛ non iam indi
get demone temptante quia factus eſt ſibi
demon. Regulet igitur obedientia ſtu-
dium eius qui obedientiam profeſſus eſt.
¶ Poſtremo frater rogo te/rogo et illos q̄
bus h̄ pauculū cōicare decreueꝛ vt apꝛ in
terioꝛib⁹ oculis retorq̄ant illos ad priores
collocutiōes/et acriter dīiudicēt ſi frequen
ter plus inuenerint ea q̄ mihi cōtingere fa
teri nō erubeſco Et vt interim ſileamus de
tractiones iras zelū murmurationes ama-
ras q̄lia nemo neſcit eſſe criminalia/ꝑpen
dant fabulationes ineptas faciliter immi
ſceri cachinnos ſcurrales nugas rumoruꝫ
volatiliū ſenſim effluere/q̄d qꝛ ſurrepūt mē
dacia ⁊ celāda pādunt temeraria fiūt in ab-
ſentes iudicia cum ſ[illegible]ib⁹ incōmodis inter
q̄ volat interim tp̄s irrepabile Et aīm⁹ q̄ ſe
talib⁹ niſus ē oblectare remanet inanis ſte
rilis vanus triſtis ⁊ ad ſerioſa neceſſaria q̄ꝫ
lāguidiō ⁊ ineptioꝛ ſibiqꝫ diſplicēs ꝗuis ⁊
penitēs Magnuꝫ ē crede mihi magnum ⁊
ꝑcioſum ocij talentum q̄ q̄ ꝟtit m̄ltiplicato
fenore maniplos iuſticie cū exultatione re
portabit/q̄ ꝟo male ꝫ inerter illō diſſipaue
rit. diſꝑdet illū de⁹ ēt i h̄ ſeclo. Sūma eniꝫ
malicia eſt ocium iners. ait Barnardus.

Et deſideria occidunt pigrum/deſideria ĩ
tellige non ea ſola que palam impꝛoba ſũt
et ſcelerata. ſed que ſpecie boni ſe velant' et
pallianꝫ. vt ſunt deſideria edificationis et
coꝛrectionis alioꝝ. ſciendi quoqꝫ plurima
ad expulſionem tenebꝛarum intellectus. ſꝫ
euenit pfecto deterioꝛ obſcuritas ex curio
ſitate quã qui ſequitur ponitur in numero
talium quales loquitur aplus verboſas cu
rioſas ſemper diſcentes et nunqꝫ ad ſcienti
am veritatis venientes ſunt cribꝛo in aq̃m
merſo ſimillime. ſunt vas plenum rimarũ
qđ hac illac effluit/nec ſapientiam contine
bit/maxime dum nõ obſuant illud vulga
ti autoꝛis. Tabulis ſup̃ma notato. Bñ va
le frater cariſſime ❡ Scriptum hoc mane
mercurij Lugduni bꝛeuioꝛi pꝛorſus ſpa
cio tempoꝝ q̃ꝫ icio ſit ad vos et redicio vti
nam fructuoſioꝛi/ſcio ꝙ mihi mi⁹ ẽ mole
ſtũ. Tu quoqꝫ fac ſimile/ſi tempus poſtu
lat aut res. ꝛc̃.

Johanannes cancellarius pariſienſis

K

❡ Admonitio quedam bꝛeuis et neceſſa
ria. quõ caute legendi ſunt quoꝛundam li
bꝛi ꝓpter erroꝛes occultos venerabilis ma
giſtri Johan. de Gerſon.

❡ Pꝛohemium

Quia vnum eſt neceſſarium' opti
mum et eternũ ſufficere debet q̃
renti bonas margaritas vt tan
dem inueniat vnã/ꝛ venditꝭ oĩ
bus compet eam. Hec me cõſideratio per
mouit ſepius facere oꝛõem in mari ꝛ ĩ aq̃s
multis ſacre ſcripture nominatim hodie p̃
ma octobꝛis anni. M. cccc. xxv. dũ pſcru
tatus ſcripta . Hubertini/relegẽdo q̃d ſu
per illud canticũ Simeonis Nũc dimittꝭ
ſeruũ tuũ dñe/notauerit/apparuit mihi ſic̃
et alias aſpectu pfunctoꝛio/grande nimis
et pfundũ q̃ddam ſuper meditatione Jeſu
xp̃i ꝛ pacis ſue miſterio. Et dũ magꝭ ꝛ ma
gis introꝛſus aſpexi/ſingulaqꝫ notaui ma
nifeſtarũt ſe vulpes puule/q̃ demoliuntur
vineas maxime dũ vinea floꝛuit. ❡ Fuerũt
tp̃e Hubertini illius hereſes aliq̃ radicẽ ac
cipiẽtes ab abbate Joachim/et cõſequen
ter pullulãtes in ſpuria vitulamina diuer
ſoꝝ erroꝝ/etiam, pch doloꝛ vſqꝫ ad tp̃a no
ſtra. Unus erroꝛ et p̃ncipalis fuit de ſuſci
tatione ꝛ publicatiõe euangelij eterni Fin
gens ꝙ ſicut pater habuerat ſuam legẽ tp̃e
Moyſi et legis ſcripte/Filius vero tẽpe le
gis gratie ꝛ euãgelice. Ita ſpũſſanctus le
gem inſpirarꝫ cõſummatam ſub pauptatꝭ
legis euãgelice. ſicut expſſe notare videtur
dictus Hubertinus expoſitione dicti cã
tici Nũc dimittis ꝛc̃. ❡ Fuit alter erroꝛ de
lege vel ſpũ libertatꝭ ſub q̃ begardi ꝛ begar
de nefanda ꝛ abominabilia ppetrarũt faci
noꝛa. Ponit erroꝛ iſte ꝙ aĩa pfecta reducta
eta in deũ/pdit ſuũ velle. ita ꝙ nihil hꝫ vel
le vel nolle/niſi velle diuinũ/quale habuit
ab eterno ĩ eſſe ideale diuino Quo adiecto
dicũt ſe cõſequẽter poſſe agere quicq̃d car
nalis affectio depoſcit ſine peccato vel cri
mine cũ non habeant velle et nolle Diuer
ſificatur aũt modus iſte qm̃ ſufficit aliqui
bus vt ſub deo ſolo ſuã totaliter vel tlr ab
negent volũtatem In q̃ abnegatione dicũt
ſummã cõſiſtere pfectiõẽ ❡ Sunt alij ru
dioꝛes idiote et ſimplices q̃ ſeducti p aſtu
tos faciũt hãc ſubnegatiõem ꝓpꝛie volũta
tis p modũ pfeſſionis ꝛ obedientie in ma
nibꝰ ſuis. Qua facta pmittunt aſtuti tales
et puerſi ꝙ amplius peccare neq̃unt/ſub q̃
p̃textu ppetrant innumerabiles nec referẽ
das abominationes. ❡ Fuit alter erroꝛ ꝙ
hõ pfectus nullã curam debet habere de re
bus humanis quõcunqꝫ vadant/imo nec
de ſeipo ſi damnet̃ vel ſaluet̃ ſed in omnibꝰ
et ſingulis diuinam expectare volũtatẽ dꝭ
et in illa cõplacere ſiue ſaluet ſiue damnet.
Quia etiã q̃cq̃d velit volũtas dei ſiet. Ha
bet erroꝛ iſte ramos plurimos pullulantes
ex dictis apl̃i. Auguſtini et ſiliũ male intel
ligẽtes ſup p̃deſtinatione dei ꝛ ſue puiden
tie infallibili infirmitate. de q̃bus nõ ẽ hic
ſcribendũ p ſingula. ❡ Suffecerit igitur
ad p̃ſens cõmonuiſſe lectoꝛem p̃dicti Hu
bertini ſicut et alioꝝ extranea tradentium
ſub ſpecie ſubtilitatis vel excellentis dogꝭ
ꝙ omnia reguler ꝛ examinet iuxta veritatẽ
euãgelicam. et doctoꝛes cõiter ap̃batos. a
lioquin nouerit ſe piculis maximis erroꝝ
et hereſum, pꝛimum foꝛe ❡ Deniqꝫ nuper
ſup hac re compoſitum eſt opuſculũ de ex
aminatione doctrinarum. et aliud ſup do
ctrina Raymũdi lulli Et qui de ſingulꝭ er
roꝛibus cum oꝛiginibus ſuis particulari
vellet facere tractatus nuſqꝫ finis Scrip
ta ſunt inſuper dudum aliqua ſup libꝛo q̃
dicitur Climacus de triginta gradibꝰ pfe
ctionis cuius radix eſt erroꝛ ſtoicoꝝ ponẽ
tium virtutes eſſe iſenſibilitates. ſ. ad nihil